

Margareta Renberg

Utan titel
Torrnälsgravyr
129 × 189 mm



Foto: Tommy Ekheden

Margareta Renberg är född i Luleå 1945. Bosatt och verksam i Stockholm till sin död 2005. Margareta flyttade till Stockholm efter studentexamen 1964. Studier vid Konstfackskolan 1964–68, Konsthögskolan 1968–73. Hon fick tidigt uppmärksamhet för sina egenartade bilder, både i svartvitt (teckningar och grafik) och i färg. Parallellt med sitt bildarbete har Margareta skrivit, föreläsningsvis poesi. Margareta var ledamot av Konstakademien från 1995.

Separatutställningar i bl.a. Galleri Gröna Paletten, Stockholm 1970 och 1990, Norrbottens museum, Luleå 1972, Konstnärskolaget, Stockholm 1973 och 1975, Krognoshuset, Lund 1974 och 2000, Galleri 1, Göteborg 1980, 1984, 1989, 1994, 1997 och 2002, Galleri Ahlner, Stockholm 1982 och 1987, Galleri Fylleskog, Fylleskog 1990, Galleri Tornhuset, Luleå 1990, Norrtälje konsthall 1991, Galleri Mariann Ahnlund, Umeå 1991, 1995 och 2001, Konstsalongen Kavaletten, Uppsala 1991, Thielska Galleriet, Stockholm (retrospektiv) 1992, Galleri Äpplet, Helsingborg 1993, Galleri Kavaletten, Stockholm 1996, Galleri Bäckalyckan, Jönköping 1999, Galleri Engström, Stockholm 1999, Galleri C. Hjörne, Helsingborg 2000, Norrköpings konstmuseum 2001, Galleri Versalen, Sundsvall 2001, Sundsvalls museum 2001, Borås konstmuseum 2002, Konstens Hus, Luleå 2002, Konstakademien, Stockholm 2003, Konstforum, Norrköping 2004, Värmlands museum, Karlstad 2004.

Samlingsutställningar i bl.a. Galleri Burén, Stockholm (med Bo Larsson, Kjell Andersson och Bo Trankell) 1970, *Fantasi – Verklighet, 15 unga målare*, Konstakademien, Stockholm 1971, *8ème Festival International de la Peinture*, Frankrike (NUNSKU) 1976, *Arte Sueco Contemporaneo*, Mexiko (NUNSKU) 1977, *Exposition Internationale des Arts Plastiques*, Jugoslavien (NUNSKU) 1977, *Elva Grafiska Konstnärer*, Zagreb och Ljubljana 1978, *5 × 1000 ans*, i bl.a. Paris, Berlin och Düsseldorf (NUNSKU) 1979–80, Galerie Belle, Västerås 1980, Galleri Gröna Paletten, Stockholm 1986, *Nio Svenska Konstnärer*, Ungern (NUNSKU) 1986, Stockholm Art Fair, Solentuna 1989, 1990 och 1991, *Jaget och världen*, Eksjö, Luleå och Konstakademien, Stockholm 1997, *Northern Light*, Vero Beach, Florida, USA 2000, Galleri Kavaletten, Stockholm 2000, Galleri Utås Gärd, Husum 2001, Galleri Bäckalyckan, Jönköping 2003, *Gränslös Grafik*, Eskilstuna 2004, *En hyllning till Margareta Renberg*, Thielska galleriet, Stockholm 2005.

Representerad i bl.a. Nationalmuseum, Moderna Museet, Stockholm, The British Museum, London, Norrköpings museum, Borås konstmuseum, Västerbottens läns museum, Sundsvalls museum, Statens konstråd, Stockholms konstråd.

Egna skrifter m.m.: *En tatuerad dams memoarer* (diktsamling) Stockholm 1974, *Artes*, Stockholm 1975 och 1990, *Modern Swedish Poetry in Transla-*

tion (antologi) Minnesota, USA, 1979, *Speak To Me – Swedish-language Women Poets* (antologi) New York, USA, 1989, *Valda ord*, Stockholm 2000, *Lyrkvännan*, Stockholm 2001.

Bibliografi: Rolf Börjling, *Nya tider, nya änglar*, Stockholm 1976; *Margareta Renberg*, Galleri Kavaletten, Stockholm 1996; *Margareta Renberg*, Raster förlag, Stockholm 2001; Eric Pauli Fylkeson, *Nästa liv, tack*, Stockholm 2005.

Radioprogram: Kulturradion 12.5.05: »En tatuerad dams memoarer; Till minne av konstnären och poeten Margareta Renberg«. Repris från 2002.

I 2005 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår *Utan titel*, torrnälsgravyr 129 × 189 mm. Tryckt av Martin Stenqvist, Stockholm. Bladet är försett med konstnärens namn, präglat i upphöjd relief.

Sammanställt av Jan Watteus, Trångsund.

Historien är ett attentat. Naturen tar på sig ansvaret.

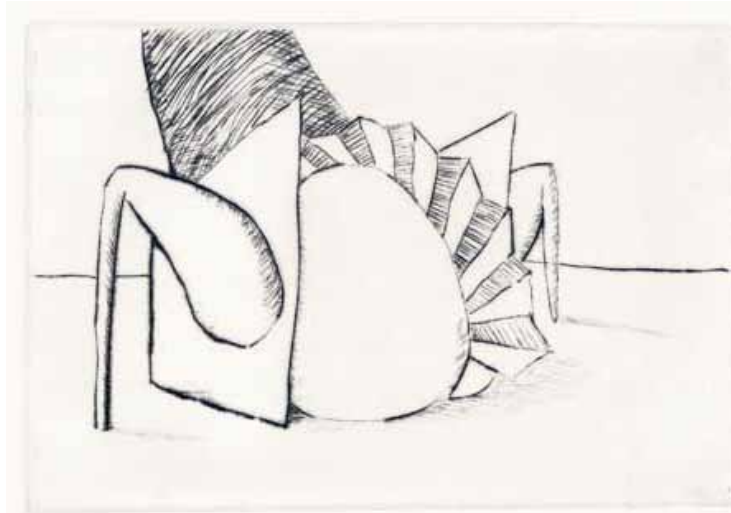
Innebär det tröst för ett tigerhjärta att vissa föremål eller företeelser i det vi kallar världen är bundna till varann på ett intuitivt plan, trots att de inte på något självklart vis är delar av samma helhet? Just funktionella korrespondenser skapar hos ett obarmhärtigt seende öga en leda, ett tungsinne både i människors och insekters axelpartier. För visst är det glåmigt att ens notera rattens relation till gaspedalen, eller avloppsrorets förutsägbara flirt med diskhon. Den klassiska avantgardkonstens mest kända dejt, det välkänt skråniga mötet mellan paraplyet och symaskinen på operationsbordet, är ju inte alls förvånande eller dysfunktionellt utan snarare att karakterisera som väntat. Själv längtar jag ständigt efter betydligt mer tystlåtna samband. Som det mellan vykortet och elsladden. Eller det mellan minutvisaren och ett standardiserat äktenskapsgräl.

Detta slag av konstsamtal förekom regelbundet mellan mig och Margareta Renberg (1945–2005) i hennes ständigt ostädade lägenhet på Västeråsgratan, nära Jarlaplan i Stockholm, under det tidiga 80-talet. Jag minns att jag fann många av hennes bilder fränstötande täta, vilket hon närmast uppfattade som en komplimang. Själens storknar av pillimeterfyllda mönster i varje litet hörn, måhända är det ett värde i sig att mottagarögat då börjar efterlysa luft och tystnad. Minns några tidiga, oemotståndliga bildtitlar: *Hämtare för spökmjolk*, *Hemma hos halveraren*. Margareta föddes år noll, när första bomben fälldes och en radikalt ny mönsteranpassning introducerades.

I den oseende maskindelsorganism som är Margareta Renbergs bidrag i höstens grafiska portfölj finns en omaskerad påverkan av amerikansk barock seriemagasinskonst från de år när kalla kriget var som mest på minus, med femtitalistiska varumärken som Batman, Superman, Spiderman, etc. Alle sammans strålskadade och/eller genmanipulerade former av män.

I Renbergs version är det fråga om det korta ögonblicket innan attacken, alternativt en fastfrusen pose eller observatörens undran. Skyddet håller på att vecklas ut ur ägghuvudet av sten. Finns det måhända ett dödligt vapen i insektskroppen är det definitivt i den styrstjärt som ligger utanför bilden, allt vi kan göra är att gissa och hoppas.

Och samtidigt, detta odiskutabla löje, för hur i hälsingland skulle den teatrala barnkammARBILDEN av (all) maktutövning kunna utgöra ett reellt hot? Margareta Renberg har i en 70-talsintervju påpekat att förhållandet mellan bödel och offer förutsätter intimitet och fokusering, så snart offret vänder bort blicken är bödelns makt kraftigt reducerad,



förvandlad från existentiell hyperrealitet till en fråga om kött- och, eventuellt, avfallshantering.

Men löjet ligger också i att bilden är så stumt funktionell, som ett mekanobygge. När som helst kommer en barnahand gripa in i bilden och plocka isär insektens delar, lägga dem i lådan under sängen. Därmed är dagen förbi, leken slut, ögat matt. Mor, tror du jag får besök i natt?

Eric Pauli Fylkeson